

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	juni 2024
Institution	Det Blå Gymnasium Haderslev
Uddannelse	hhx
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Lars Rasmussen
Hold	hhh3b21

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Medieanalyse - nyhedsformidling
Titel 2	Mytemotiver
Titel 3	Sprog og kommunikation
Titel 4	1800-tallet: Romantikken og Det moderne gennembrud
Titel 5	Nyeste tid
Titel 6	Litteraturhistorie
	Opslagsværk: www.ordnet.dk benyttes gennem alle forløb

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Medieanalyse - nyhedsformidling
Indhold	<p><u>Grundbogsmateriale:</u></p> <p>Ole Schultz Larsen, 2021, ”Håndbog til dansk”; Systime, https://hbdansk.systime.dk</p> <p>kap. 5.1: Avisjournalistik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er en avis • Avistyper • Stofområder • Samfundsområder • De fem nyhedskriterier • Ydre komposition (layout) • Kilder • Vinkling • Avisens genrer • Nyhedsjournalistik • Meningsjournalistik • Fortællende nyhedsjournalistik • Indre komposition • Det journalistiske sprog <p>Kap. 4.10: Argumentation</p> <p>Jan Aasbjerg Petersen og Johanne Katrine Larsen: ”Dig & digital dannelse i dansk” Systime 2019, https://digogdigitaldannelsaidansk.systime.dk/?id=138</p> <ul style="list-style-type: none"> - Journalistik på sociale medier og internettet <p>Gitte Horsbøl og Jette Meldgaard Harboe: ”Den iscenesatte virkelighed. Fra nyheder til reality, 2016, Systime, https://deniscenesattevirkelighed.systime.dk/?id=129</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nyheder <p><u>Artikler:</u></p> <p>”Her husker de tiden før Beatles”, Politiken, 8.11.2018</p> <p>”Fanget” (forside til EB, 6.11.2018), ”Her slutter flugten”(EB, 6.11.2018)</p> <p>”Svindelmistænkt vil hjem igen” (Politiken, 6.11. 2018)</p> <p>”Seks minutters blinkende lys”, Berlingske, 12.2. 1997</p> <p>”Uden dagslys i 5 minutter”, Politiken, 12.2. 1997</p>

	<p>David Leth Williams: ”Politiet finder kokain for en halv million”, Ritzau, 17.11. 2019</p> <p>”Flugtrute Danmark”, Jyllands-Posten, d. 18.9. 2015</p> <p>”15 år i straffelej...for at høre k-pop”, Politiken, 9.9.2021 (skriftlig aflevering)</p> <p>”Døde mink, slettede sms’er og Corona: Christiansborg kuppede kommunalvalget”, Avisen Danmark, 15.11. 2021</p> <p>”Asylansøger ville sprænge danskere i luften: En af venligboernes stakkels forfulgte syrere havde planer om bombeattentater i København”, 17.5. 2017</p> <p><u>Værk:</u></p> <p>En uges tv-aviser på DR, Kl. 18.30 er analyseret som et værk inden for medier (fra perioden 24.12-31.12 2021)</p> <p><u>Supplerende stof:</u></p> <p>TED Talks: Eli Pariser om filterbobler: https://www.ted.com/talks/eli_pariser_beware_online_filter_bubbles?language=da#t-477346</p> <p>DR2: ”TVTVTV – Nyhederne”</p>
<p>Omfang</p>	<p>Omfanget af det faglige stof i forløbet vurderes til ca. 20 % af det samlede stof</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Forløbet har fokus på Medieanalyse med særligt henblik på nyhedsformidling. Vi har taget udgangspunkt i nyhedsformidling i aviser og bevæget os over i nyhedsformidlingen på internettet og i tv. Det samlede medieforløb på første år rundes af med SO1: Digitalisering.</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> -analysere og vurdere ikke-fiktive tekster -perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge -demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger -navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation -demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. -demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og profes-

	<p>sionelle sammenhænge</p> <ul style="list-style-type: none">-billeder, film og øvrige multimodale tekster-sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster-digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/ /projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Mytemotiver
Indhold	<p><u>Grundbogsmateriale:</u></p> <p>Ole Schultz Larsen, 2021, ”Håndbog til dansk”; Systime, https://hbdansk.systime.dk</p> <p>3. Litteratur (uddrag) https://hbdansk.systime.dk/?id=124</p> <p>Ove Benn & Jørn Jacobsen: ”Mytemotiver i dansk litteratur”, Daneklærerforeningen: Indledning Kap. 1: ”Altings ulidelige klarhed – om Syndefaldsmyten”, s. 11-13 Kap. 4: ”Veritas og vanitas – sandhed og forfængelighed – myten om Narcissus og Ekko”, s. 121-124</p> <p><u>Læste tekster:</u></p> <p>1.Mosebog, kap. 2-3, Naja Marie Aidt: ”Den blomstrende have”, 1993 Ib Michael: Af ”Den tolvte rytter”, 1993 Knud Sønderby: Af ”Midt i en jazztid”, 1931 Michael Strunge: ”Vær min kamæleon”,1978 Søren Damm: Af ”Transit”, 1993 Bjarne Reuter: Af ”Lille spejl på væggen der...”(1983)</p> <p>Som skriftlig opgave har eleverne lavet en analyse med perspektivering af: Knud Holst: ”Hed august”, 1978</p> <p><u>Værk:</u> ”Kundskabens træ”, instr. Nils Malmros, 1981</p> <p><u>Supplerende materialer:</u></p> <p>Diverse reklamer (Syndefaldet i billeder)</p> <p>”Pin up”, kortfilm, 1995, instr. Mats Olof Olsson</p> <p>Et skriftlighedsforløb om de 7 snubletråde var tilknyttet forløbet: https://skrivdigfrem.ibog.dansklf.dk/?id=130&loopRedirect=1</p>

Omfang	Omfanget af det faglige stof i forløbet vurderes til ca. 10 % af det samlede stof
Særlige fokus-punkter	<p>Forløbet skærper elevernes opmærksomhed på hvordan grundfortællinger som myter ligger som klangbund for adskillige litterære værker, hvorved en dybere forståelse af teksternes tematik opnås. Samtidig fungerer forløbet om en systematisk introduktion til den litterære analyses begreber og metoder.</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> -analysere og fortolke fiktive tekster -perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge -demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> -mangfoldige litterære genrer -billeder, film og øvrige multimodale tekster -oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng -litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metode
Væsentligste arbejdsformer	klasseundervisning/ /projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 3	Sprog og kommunikation
Indhold	<p><u>Grundbogsmateriale:</u></p> <p>Ole Schultz Larsen 2021. Håndbog til dansk, Systime, https://hbdansk.systime.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel 4.2: Sproglige billeder - Kapitel 4.4: Sproglige figurer - Kapitel 4.10: Argumentation - Kapitel 4.9: Retorik <p>Om appelformerne: https://danskpaany.systime.dk/?id=282#c264</p> <p>Jan Aasbjerg Petersen og Johanne Katrine Larsen, 2019, Dig & digital dannelse i dansk, Gyldendal: At analysere multimediale tekster fra de sociale medier https://digogdigitaldannelsedansk.systime.dk/?id=141</p> <p><u>Taler:</u></p> <p>Ulla Dahlerup: Tale ved Dansk Folkepartis årsmøde 2002, uddrag (fokus på sproglige billeder)</p> <p>Sofie Lindes tale ved Zulu Comedy Galla 2020</p> <p><u>Argumenterende tekster:</u></p> <p>Læserbrev: Lad dem dog bo det samme sted hele tiden ”Hvor skal børnene bo” (Skriveportalen)</p> <p>Louise Elly Meier: Snapchat har forvandlet mig til et hysterisk monster, Politiken, 24.11. 2014</p> <p>Signe Wenneberg: Madeliten svigter underklassen, der æder sig ihjel i frituremad: https://diskurs.systime.dk/index.php?id=207</p> <p>Rasmus Willig: ”Vi er kede af fake news, men lyver vores børn op i deres åbne ansigter hver eneste dag”, Politiken, 8.3. 2020 (skriftlig aflevering)</p> <p><u>Værk:</u></p>

	<p>But Why- kampagne (Antirygekampagne), Sundhedsstyrelsen Oplysningsfilm: Episode 1: https://www.youtube.com/watch?v=GRiOeIS0T*TY&t=3s Episode 2: https://www.youtube.com/watch?v=9VmnEgt2avU Episode 3- drenge: https://www.youtube.com/watch?v=5NNnI-JuB9k Episode 4- piger: https://www.youtube.com/watch?v=9tGkCRehQnk</p> <p>Analyse af But Why-kampagnens brug af influencers: - Johanne Kohlmetz: http://johannekohlmetz.dk/2017/10/3-tegn-paa-at-du-ikke-bare-er-festryger/ - Arian Planet: https://www.youtube.com/watch?v=Cy9HvOiA_O4 - Alberte Whitta: https://www.instagram.com/p/BbR3OTolzoQ/?taken-by=albertewhitta</p> <p><u>Reklamer: (og appelformer)</u> Hope.dk: "Jeg hedder Emil, og jeg har et alkoholproblem". Robinhus.dk: "Vi sætter pris på samarbejde". Jysk: "Jeg har et godt tilbud".</p>
<p>Omfang</p>	<p>Omfanget af det faglige stof i forløbet vurderes til ca. 20 % af det samlede stof</p>
<p>Særlige fokus-punkter</p>	<p>Vi har repeteret faglig viden fra tidligere forløb om sprog og analyse af ikke-fiktive tekster og derefter bygget ovenpå med flere faglige begreber inden for stilistik, retoriske virkemidler, argumentation (Toulmins model), argumentationskneb, og appelformer. Forløbet har haft fokus på hvordan sproglige, stilistisk og retoriske greb spiller en rolle i forskellige former for kommunikation – fra taler over reklamer til debatindlæg.</p> <p>Faglige mål: - udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge-anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster-perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge</p>

	<ul style="list-style-type: none">- demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger Kernestof: <ul style="list-style-type: none">- dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge- multimodale tekster- sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster- digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/ /projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 4	1800-tallet: Romantikken og Det moderne gennembrud
Indhold	<p><u>Grundbogsmateriale:</u> ”Litteraturhistorien – på langs og på tværs”; Systime, https://litthist.systime.dk/ kap. 5: 1800-1870: Romantikken & kap. 6: 1870-1890: Det moderne gennembrud</p> <p>Maja Bødtcher-Hansen & Susan Mose: ”Det moderne gennembrud#MeToo”, 2019, Gyldendal: Om Sædelighedsfejden https://detmodernegennembrud.ibog.gyldendal.dk/index.php?id=141#c293</p> <p>Om dramaet: Gerd Lütken og Johannes Fibiger: ”Litteraturens veje”, Systime: https://litteraturensveje.systime.dk/?id=813&L=0#c3959</p> <p><u>Andet anvendt materiale:</u></p> <p>Video: ”Store tanker & trange tider”, DR2, del 1 Michael Falch: ”I et land uden høje bjerge”(1986) ”Et dukkehjem”, DR, dansk tv-teater fra 1974, instr. Palle Kjærulff-Schmidt</p> <p><u>Billeder:</u> Caspar David Friedrich: Munken ved havet, 1808-10. Olie på lærred, 110 x 171,5 cm Christian Købcke(1810-48): Udsigt fra Dosseringen ved Sortedamssøen mod Nørrebro, (1838) Olie på lærred. 53x71,5 cm Martinus Rørbye (1803-1848): Udsigt fra kunstnerens vindue, ca. 1825. Olie på lærred. 30x29,3 cm</p> <p><u>Læste tekster:</u> Schack Staffeldt: ”Indvielsen”(1804) Adam Oehlenschläger: ”Simon Peder”(1805) N.F.S. Grundtvig: ”Danmarks Trøst”(1820) Steen Steensen Blicher: ”Le Petitmaitre d’ Ecole”(1844) Emil Aarestrup: ”Paa Sneen”(1838) Emil Aarestrup: ”Angst”(1838)</p>

	<p>H.C. Andersen: ”Skrubtudsen”(1866) J. P. Jacobsen: ”To verdener” (1879) Herman Bang: ”Pernille” (1880) Henrik Pontoppidan: ”Ane-Mette” (1887)</p> <p><u>Værk:</u> Henrik Ibsen: ”Et dukkehjem”(1879)</p>
Omfang	Omfanget af det faglige stof i forløbet vurderes til ca. 15 % af det samlede stof
Særlige fokus-punkter	<p>Arbejdet med begge perioder og brudfladen mellem romantikken og det moderne gennembrud har til hensigt at tydeliggøre de to perioders særlige kendetegn.</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analysere og fortolke fiktive tekster - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - mindst én folkevise og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - svenske og norske tekster på originalprog - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder - litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/ /projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 5	Nyeste tid
Indhold	<p><u>Grundbogsmateriale:</u></p> <p>”Litteraturhistorien – på langs og på tværs”; Systime, https://litthist.systime.dk/ kap. 8: 2000-2020: Eksperimenterende realisme.</p> <p>Tine Jensen: ”dansk i praksis”, Systime, 2019: 3.2. Når krig sætter spor https://danskpraksis.systime.dk/?id=159</p> <p><u>Læste tekster:</u> Jakob Ejersbo: ”Sushi Sunshine” (2000) Yahya Hassan: ”Ghettoguide” (2013) Yahya Hassan: ”Barndom” (2013) Carsten Jensen: af ”Den første sten” (2015) Thomas Korsgård: ” Det kolde bord ”, fra novellesamlingen ”Tyverier” (2019) Glenn Bech: af ”Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet” (2022)</p> <p><u>Værk:</u></p> <p>Merete Pryds Helle: ”Oh, Romeo”(2006)</p> <p><u>Andet:</u></p> <p>Sofie Sørensen: ”Familie om debutantforfatter. Det er usandt og for groft”, Politiken, 9.2. 2017 (om Korsgaard og autofiktion)</p>
Omfang	Omfanget af det faglige stof i forløbet vurderes til ca. 20 % af det samlede stof
Særlige fokus-punkter	I dette forløb har vi arbejdet med den litteratur som er skrevet i elevernes samtid, dvs. med fokus på de seneste ca. 20 år. De litterære tendenser er blevet set i sammenhæng med og perspektiveret til generelle tendenser i samfund og kultur.

	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> -analysere og fortolke fiktive tekster -analysere og vurdere ikke-fiktive tekster -perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge -demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden -demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger -navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation -demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> -mangfoldige litterære genrer-billeder, film og øvrige multimodale tekster -danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder -litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder -litteratur-, sprog- og mediehistorie.
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning/ /projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/</p>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 6	Litteraturhistorie
Indhold	<p><u>Grundbogsmateriale:</u> Tinne Serup Bertelsen og Barbara Kjær-Hansen: ”Litteraturhistorien – på langs og på tværs”, https://litthist.systeme.dk/:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1000-1500: Middelalderen - 1720-1800: Oplysningstiden - 1890-2000: Modernisme og realisme (i uddrag) <p><u>Læste tekster:</u> ”Hævnersværdet” (folkeviser) Ludvig Holberg: af ”Niels Klims underjordiske rejse” (1741) Ludvig Holberg: ”Censur” (1749) Johannes V. Jensen: ”På Memphis station”(1904) Martin Andersen Nexø: ”Lønningsdag”(1900) Tom Kristensen: ”Det blomstrende slagsmål”(1920) Martin A. Hansen: ”Agerhønen”(1947)</p> <p><u>Værk:</u></p> <p>Karen Blixen: ”Babettes Gæstebud”(1958)</p> <p>Klaus Rifbjerg: ”Det er blevet os pålagt”(1960) Peter Seeberg: ”Patienten”(1962) Dorrit Willumsen: ”En brist”(1974) Vita Andersen: ”Fredag”, ”Lørdag”, ”Søndag”(1978) Michael Strunge: ”Natmaskinen”(1981) Helle Helle: ”Film” (1996)</p> <p><u>Andet:</u></p> <p>”Danske digtere 1989-1990” (DR2)</p> <p>Skriftlighedsforløb om at skrive essay: - Albinus & Nehammer: ”Skriv dig frem – også til eksamen”, Dansk lærerforeningens forlag, https://skrivdigfrem.ibog.dansklf.dk/?id=207</p> <p>- Lundgreen m.fl: ”Guide til skriftlig dansk hhx/eux”, Systeme, https://guidetilskriftligdanskhhx.systeme.dk/?id=150</p> <p>- Sune Weile: Ind i sproget ud i verden: ”Om at skrive et essay”</p>

<p>Omfang</p>	<p>Omfanget af det faglige stof i forløbet vurderes til ca. 15 % af det samlede stof</p>
<p>Særlige fokus-punkter</p>	<p>I dette forløb har vi først taget afsæt i middelalderen og læst folkeviser fra denne periode. Dernæst er vi sprunget frem til oplysningstiden, med særligt fokus på Holberg, som er blevet set i kontrast til den efterfølgende romantik. 1800-tallets litteratur er blevet behandlet i et særskilt periodeforløb, så derfor bliver der hoppet frem til århundredeskiftet og læst tekster som afspejler de vekslende realistiske og modernistiske strømninger i det 20. århundrede.</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analysere og fortolke fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden <ul style="list-style-type: none"> - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mangfoldige litterære genrer - mindst én folkeviser og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder - litteratur-, sprog- og mediehistorie
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning/ /projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/</p>